

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XLIX. — Izdan in razposlan dne 10. junija 1908.

Vsebina: (Št. 105 in 106.) 105. Dopustilnica za lokalno železnico od Trebnjega v Št. Janž (Karmel). — 106. Ukaz o izpremembi nekaterih določil izvršitvenega predpisa k zakonu o carinski tarifi z dne 13. februarja 1906. l. in pojasnil k carinski tarifi.

105.

Dopustilnica z dne 23. maja 1908. l.

za lokalno železnico od Trebnjega v Št. Janž (Karmel).

Na podstavi Najvišjega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministri delniški družbi Dolenjske železnice na Dunaju, po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, v zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) ter zakonov z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) in z dne 24. decembra 1905. l. (drž. zak. št. 216) dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, ki jo bo kakor lokalno železnico s pravilnim tirom napraviti od postaje Trebnje dolenjskih železnic čez Mirno in Mokronog v Št. Janž (Karmel).

§ 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživa družba v členu V zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2. iz l. 1895.) omenjene ugodnosti.

§ 2.

Gradnjo dopuščene železnice je dokončati najdalje v enem letu, računa se od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po njej obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bo držala sprednjega roka za gradnjo in pa da izvrši in opremi železnico, kakor zahteva dopustilo, naj dá družba na zahtevo c. kr. državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novi varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 3.

Da izdela dopuščeno železnico, se podeljuje družbi pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeli družbi tudi zastran tistih dovlachnic, ki se morda naredé in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§ 4.

Družbi se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice in po dopustilnih pogojih, postavljenih po ministrstvu za železnice, ter po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem po zakonih in ukazih, ki se dadó morda v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, predpisani v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, toliko, kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, posebno na zmanjšano vozno brzino, zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in gledé tega bodo veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá ministrstvo za železnice.

§ 5.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9., lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na čas od današnjega dne do vštetega 15. dne decembra 1891. l., ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava sme izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v § 2 ustanovljene o dovršitvi gradnje in o začetku obrata, kolikor bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu § 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§ 6.

Državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železnice ter obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

Državna uprava ima tudi pravico, po odposlanem organu pregledovati gospodarstvo in posebno po nadzornih organih, pošiljanih ob stroških družbe, kakorkoli se ji zdi primerno, pregledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodbi.

§ 7.

V ostalem je lokalno železnico Trebnje—Št. Janž (Karmel) smatrati za celokupno sestavino že-

lezniškega podjetja od Ljubljane v Stražo s krilom v Kočevje (Dolenjske železnice), ki je predmet Najvišje dopustilnice z dne 16. decembra 1891. l. (drž. zak. št. 9 iz l. 1892.); določila §§ 7 do vštetvi 10, potem §§ 12 do vštetvi 15 omenjene Najvišje dopustilnice naj se torej odslej enakomerno uporabljajo na vse železnične proge, ki so predmet Najvišje dopustilnice z dne 16. decembra 1891. l. (drž. zak. št. 9 iz l. 1892.) in te dopustilnice, z nastopnimi dopolnili in izpremembami:

A. Na mesto § 8 Najvišje dopustilnice z dne 16. decembra 1891. l. (drž. zak. št. 9 iz l. 1892.) naj stopijo nastopna določila:

Vojaščina se mora prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife, odpravljaje osebe in reči, se bo v tem oziru ter gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, ki bodo vsakčas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi na deželno brambo in črno vojsko obeh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na orožnike, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi, kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in kontrolne zборе.

Družba je dolžna pristopiti k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opremnih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, nadalje pristopiti k vsakčas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske ter k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih bolnikov in ranjencev, katere je treba na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsakčas veljajoči predpis za vojaški prevoz po železnicah, potem vsakčas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za družbo moč in veljavo z dnem, katerega se prične po dopuščanih železnicah obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdadó šele po tem času, pa se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za družbo veljavnost tedaj, kadar se ji naznanijo uradno.

Družba je dolžna, oddajaje službe se ozirati v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) naj se slično uporabljajo nižnji tarifni postavki, ki veljajo za prevažanje vojakov.

B. Na mesto določil v § 12 Najvišje dopustilnice z dne 16. decembra 1891. l. (drž. zak. št. 9 iz l. 1892.), ki se s tem razveljavljajo, naj veljajo naslednja določila:

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščene železnice odkupiti vsakčas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti doneski najslabjših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. Če se odkupijo železnice v času, v katerem ni niti gledé osnovnih prog, ki so predmet Najvišje dopustilnice z dne 16. decembra 1891. l. (drž. zak. št. 9 iz l. 1892.), niti gledé železnice, ki je predmet te dopustilnice, nastopila davčna dolžnost, je do preteka davčne prostosti prvih železniških prog v zmislu sprednjega odstavka najdeni poprečni čisti donos teh petih let odkupna renta, ki se izplača davka prosto. Ob enem je za nadalje poizvedeti odkupno rento z ozirom na to, da poteče davčna prostost za osnovne proge in za lokalno železnico Trebnje—Št. Janž (Karmel), ki je predmet te dopustilnice, ob različnih časih, tako, da se vselej za čas od tistega dne počenši, katerega vstopijo osnovne proge, oziroma nazadnje imenovana lokalna železnica v davčno dolžnost, nanje pripadajoči davek z dokladami vred preračuni po odstotnih postavkih v poprečni preračun privzetih let in odbije od donosov dotičnih let, tako da se za čas po preteku davčne prostosti lokalne železnice Trebnje—Št. Janž (Karmel), ki je vstopila nazadnje v davčno dolžnost, odbije od donosov vseh prog njim ustrezajoči davek z dokladami vred. K temu, kar je ostanka, se z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je odslej od odkupne rente plačevati po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), priračuni ena devetinka tega čistega donosa kot pribitek.

3. Če bi se železnice odkupile v času, v katerem je potekla začasna davčna prostost za osnovne

proge ali tudi za lokalno železnico Trebnje—Št. Janž (Karmel), tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki, dokladami in drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški; gledé donosov lokalne železnice Trebnje—Št. Janž (Karmel), ki bo ob času odkupa morda še davka prosta, pa naj se zmislu primerno uporabljajo v sprednjem odstavku 2 obsežena določila.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je za dotične proge tudi za davka prosta leta preračunati davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetinke tega čistega doneska.

4. V zmislu spredaj stojećih določil ovedeni poprečni čisti donesek je potem družbi kakor odškodnino za odkup železnic v še ostali dobi dopustila izplačevati tako, da se družbi v še ostali dobi dopustila za počrtežno obrestovanje in razdolžbo zajmov potrebni zneski plačujejo ob rokovi dospelosti, določenih po načrtu, dotlej da bodo popolnoma vrnjeni, po odbitku teh zneskov ostajajoči poprečni donos pa je izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

5. Ako bi pa po spredaj stojećih določilih v odstavkih 1 do 3 najdeni poprečni čisti donos brez pribitka, navedenega v odstavkih 2 in 3, ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak letnini, potrebni za počrtežno obrestovanje in razdolžbo z odobrilo državnne uprave za založbo vstevnih napravni stroškov vzprejetih železniškoknjižno zagotovljenih zajmov, prištevši tisto letnino, ki je potrebna za petodstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene delniške glavnice ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnic, v tem, da država izplačuje za počrtežno obrestovanje in razdolžbo zajmov potrebne zneske, dotlej da bodo popolnoma vrnjeni, ob rokovi dospelosti, določenih po načrtu, letnino za delniško glavnico pa v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne družbi rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

6. Državi se pridržuje pravica, prevzeti, da kadarkoli mesto družbe sama plača zajme, vzprejete v dobavo novcev za dopuščene železnice, v znesku, ki v času odkupa še ni poplačan po odobrenem razdolžnem črtežu; v tem primeru je odkupno rento, ki jo je plačati, znižati za potrebsčino v obrestovanje in razdolžbo oznamenjene zajmove glavnice in pa, ako pride tako, za tej terjatvi primerno kvoto pribitka, ki ga je v zmislu določil odstavek 2 in 3 prišteti poprečnemu donosu.

7. Državi se pridržuje nadalje pravica, da sme kadarkoli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po določilih spredaj stoječih točk plačevati družbi, za delniško glavnico plačati glavnico, ki je enaka, računa obresti od obresti, po pet od sto na leto, diskontovani glavnični vrednosti tega plačila — seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavkov 2 in 3 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

8. Po odkupu železnic in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1 do 7, brez daljnjee odplate v bremen čisto, oziroma le s še nepoplačanimi ostanki z odobrilom državne uprave vzprejetih zajmov obremenjeno last in v užitek teh tukaj dopuščenih železnic z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vstevši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last družbe, in postranska opravila ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, kolikor niso bile že določiliu primerno uporabljene z odobrilom državne uprave.

9. Sklep državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj, bodisi kakor

pritiklina železniškega podjetja, bodisi v za-ložbo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;

- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše poprave odkupne cene (št. 1 do 7), ki jo je ovedeti začasno, s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

10. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo postaviti hkratu posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave počenši pritrditve tega posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali povzročujejo trajno obremenitev.

11. Družba je dolžna poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi družba ne izpolnila te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve družbe in brez sodnega posredovanja prevzeti v fizično posest oznamenjene imovinske predmete.

Pocenši s časom odkupa se bodo odkupljene železnice obratovale za račun države, in potemtakem so odslej vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnic do gorenjega časa nastajajoče obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

12. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 9) vknjiži državno lastninsko

pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Družba je dolžna, v ta namen državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago dati pravne listine, katere bi bile morda še potrebne z njene strani.

C. Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek v § 13, odstavek 1 Najvišje dopustilnice z dne 16. decembra 1891. l. (drž. zak. št. 9 iz l. 1892.) navedenih imovinskih predmetov ter last blagajničnih zalog, kar jih je, kakih dovolj, ki so last družbe, in družbenih postranskih opravil. V § 13, odstavek 1 omenjene Najvišje dopustilnice obsežno opozorilo na § 12, št. 5 te listine naj se sedaj nanaša na t. 8 spredaj stoječih izpremenjenih določil pod B.

Derschatta s. r.

106.

Ukaz ministrstev za finance, trgovino in poljedelstvo z dne 5. junija 1908. l.

o izpremembi nekaterih določil izvršitvenega predpisa k zakonu o carinski tarifi z dne 13. februarja 1906. l. (drž. zak. št. 22) in pojasnil k carinski tarifi.

Naslednja določila izvršitvenega predpisa k zakonu o carinski tarifi z dne 13. februarja 1906. l. (drž. zak. št. 22) in po členu V zakona o carinski tarifi z dne 13. februarja 1906. l. (drž. zak. št. 20) z razglasom z dne 13. junija 1906. l. (drž. zak. št. 115) izdanih pojasnil k carinski tarifi se dopolnjujejo, oziroma izpreminjajo tako:

I. K izvršitvenemu predpisu.

V prilogi A izvršitvenega predpisa k zakonu o carinski tarifi (postavki tare) je pri t. št. 80 v razpredelku „postavki tare“ na mesto besede „strd v satovju“ postaviti: „trdna strd“.

II. K pojasnilom.

V pripomnjah k št. 15 je namesto besed: „ganze, nicht zerschnittene“ postaviti besede: „ganze oder auch zerschnittene“.

Pripomnja 1 k št. 267—269 naj se glasi tako:

1. Klobuki so pokrivalavseh vrst za gospode, dečke, dame in dekleta iz svile, tkanin vsake vrste (tudi sparterije), klobučine (klobučine iz volne in las), slame, ličja, ločja, tresk in njihovih surogatov, trav, palmovih listov in takih reber (panama), trstja, rogozovine za stole, korenin i. t. drugih rastlinskih snovi za pletenje, tudi lufaha, kresilne gobe ali plute, nadalje iz papirja (tudi položene lepenke), kavčuka, s kavčukom impregniranih itd. tkanin, iz usnja, voščenega sukna, voščenega muselina, voščenega tafta, izvzemši avbe (capuchone, kopalne avbe i. dr. t.) iz tekstilnih in drugih rob, ter regularno delane čepice, spadajoče k blagu, delanemu na stanu in k pleteninam, bodisi da služijo za navadno rabo (klobuki na cesto, cilindri, claue-klobuki, kape [izvzemši fese] itd.) ali za posebne namene (klobuki k uniformam i. e. dr.).

Od obravnavanja po teh številkah so potemtakem izključena: pokrivala iz drugih nego prej imenovanih tvarin, n. pr. gasilske in druge čelade iz pločevine, pokrivala iz kožuhovine, nadalje konjski klobuki, klobuki za punčice itd., ki jih je vse ocarinjevati po kakovosti tvarine.

Šivanje se pri klobukih ne vpošteva.

Glej tudi pripomnjo 2, odstavek 2 k št. 346.

V pripomnji 2 k št. 281 je po opozorilu „Pahljače iz slame, št. 271“ vzprejeti naslednje opozorilo:

Klobuki iz lufaha, št. 267 c, 268 in 269.

V pripomnji 2, odstavek 2 k št. 300 je črtati besede: „Hüte aus Papier (lackierter Pappe)“, zato pa vzprejeti opozorilo v odstavku 3 iste pripomnje pred „Huthöden...“:

Klobuki iz papirja (tudi položene lepenke), št. 267 c, 268 ali 269.

Po odstavku 3 pripomenj k št. 312 je vzprejeti naslednje opozorilo:

Klobuki iz kavčuka, št. 267 c, 268 in 269.

V pripomnji 1, odstavek 1 k št. 317 je v drugi vrsti po besedah „vse drugo blago“ v oklepaju vstaviti „(izvzemši klobuke)“.

Za zadnji odstavek pripomnje 3 k št. 317 je vzprejeti naslednje opozorilo:

Klobuki iz tkanin, impregniranih s kavčkom itd., št. 267 c, 268 in 269.

Za zadnji odstavek pripomenj k št. 326 je vzprejeti naslednje opozorilo:

Klobuki iz voščenega sukna, voščenega muselina, voščenega tafta, št. 267 c, 268 in 269.

V pripomnji 3, odstavek 1 k št. 342 je črtati besede „čelade (za vojaštvo, požarne brambe itd.).“

Za zadnji odstavek pripomenj 3 k št. 342 je vzprejeti naslednje opozorilo:

Klobuki (tudi čelade za vojaštvo, požarne brambe itd.) iz usnja, št. 267 c, 268 in 269.

Za zadnji odstavek pripomnje 2 k št. 361 je vzprejeti naslednje opozorilo:

Klobuki iz kresilne gobe, št. 267 c, 268 in 269.

Med odstavkom 1 in 2 pripomnje 2 k št. 366 je vzprejeti naslednje opozorilo:

Klobuki (tudi čelade) iz plute, št. 267 c, 268 in 269.

V šestem odstavku pripomenj k št. 640 je v tretji vrsti pred „drugo blago . . .“ vstaviti: „Klobuki (tudi čelade) iz kresilne gobe gl. prip. 1 k št. 267—269.“

Ta ukaz dobi takoj moč.

Korytowski s. r.

Fiedler s. r.

Ebenhoch s. r.